T002 A HÀM II 25-Thiện Sanh Tử

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

251 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II

SOÁ 17

PHAÄT NOÙI KINH CON TRAI CUÛA THIEÄN SANH Haùn dòch: Ñôøi Taây Taán, Sa-moân Chi Phaùp Ñoä.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Baäc Chuùng Höïu (Theá Toân) du hoùa taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, thuoäc thaønh La-duyeät-kyø (Vöông xaù). Baáy giôø cö só Thieän Sanh bò beänh nguy caáp, cho goïi con trai ñeán baûo: –Sau khi cha maát, con phaûi höôùng veà saùu phöông maø leã baùi. Ngay ngaøy hoâm sau cö só Thieän Sanh qua ñôøi. Ngöôøi con beøn cung kính lo vieäc choân caát, cuùng döôøng tang söï xong, lieàn daäy sôùm, taém röûa, maëc aùo môùi, ñöùng treân bôø soâng leã baùi saùu phöông, noùi: –Toâi cung kính nhöõng chuùng sanh ôû phöông Ñoâng, nhöõng chuùng sanh aáy cuõng leã baùi cung kính toâi. Giaùp voøng caùc phöông Nam, phöông Taây, phöông Baéc, phöông Treân vaø phöông Döôùi, phöông naøo cuõng noùi nhö vaäy. Khi aáy, vaøo buoåi saùng sôùm, Ñöùc Phaät ñaép y, oâm baùt vöøa muoán vaøo thaønh thì thaáy con trai cuûa cö só Thieän Sanh ñöùng treân bôø soâng leã baùi saùu phöông, noùi nhö vaäy. Baäc Chuùng Höïu lieàn ñeán ñoù, hoûi: –Naøy con oâng cö só, anh nghe ai noùi maø laïi daäy sôùm, taém röûa, maëc aùo môùi, ñöùng treân bôø baùi yeát saùu phöông, töï noùi leân lôøi cung kính leã baùi? Laïy caùc phöông xong laïi taém, anh cung kính vò phaùp sö naøo vaäy, naøy Thieän Sanh töû? Ngöôøi con trai cuûa Thieän Sanh thöa: –Tröôùc khi cha con saép maát coù daïy nhö vaäy, cho neân con laøm

theo, chöù khoâng nghe theo thaày naøo caû.

Baäc Chuùng Höïu baûo:

–Naøy con oâng cö só, lôøi noùi cuûa cha anh khoâng phaûi laø saùu phöông naøy. Daãu anh muoán saùng sôùm, ngoài leã baùi saùu phöông, nhöng coù haønh vi xaáu aùc, caáu ueá cuûa boán vieäc khoâng theå saùm hoái thì khi thaân naøy cheát tinh thaàn seõ sanh vaøo trong coõi aùc nhö ñòa nguïc. Phaøm con ngöôøi vì boán vieäc naøy maø bò lao khoå, anh caàn phaûi bieát roõ. Nhöõng gì laø boán?

1. Ham thích saùt sanh.
2. Ham thích troäm caép.
3. Taø haïnh daâm duïc.
4. Thích noùi doái.

Phaät noùi keä tuïng veà yù nghóa treân:

Saùt sanh cuøng troäm caép.
Löøa doái vaø noùi laùo.
Chaïy theo vôï ngöôøi khaùc
Ngöôøi trí khoâng khen ngôïi.

Laïi nöõa, naøy con oâng cö só, coù boán vieäc ñöa ñeán neûo aùc. Nhöõng gì laø boán?

1. Tham duïc.
2. Giaän döõ.
3. Si meâ.
4. Sôï haõi.

Phaät ñoïc baøi tuïng noùi leân yù nghóa treân:

Coù duïc, saân, si, sôï
Khoâng laõnh thoï Chaùnh phaùp
Do ñoù tieáng xaáu xa
Nhö traêng khuyeát khoâng troøn.
Khoâng duïc, saân, si, sôï
Laïi thöøa laõnh Chaùnh phaùp
Do ñoù danh tieáng thôm
Nhö vaàng traêng troøn ñaày.

Laïi nöõa, naøy con oâng cö só, coù saùu tai hoïa laøm tieâu taùn tieàn taøi, ñi vaøo ñöôøng aùc, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu?

1. Thích röôïu, phoùng daät.
2. Vaøo phoøng ngöôøi khaùc khoâng ñuùng luùc.

3. Ñam meâ côø baïc.
4. Ñam meâ kyõ nhaïc.
5. Coù baïn aùc.
6. Treã naõi löôøi bieáng.

Phaät ñoïc baøi tuïng noùi leân yù nghóa treân:

Uoáng röôïu vaøo phoøng khaùc
Thích baøi baïc, ca xöôùng
Baïn aùc cuøng bieáng löôøi
Baäc Thaùnh khoâng khen ngôïi.

Phaøm röôïu coù saùu vieäc nguy bieán, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu?

1. Laøm tieâu hao tieàn baïc.
2. Ñöa ñeán beänh hoaïn.
3. Khôûi tranh chaáp.
4. Saân haän nhieàu.
5. Maát tieáng toát.
6. Hao toån trí naõo.

Ñaõ coù nhöõng xaáu aùc naøy thì söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán thì maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch.

Taø daâm coù saùu ñieàu nguy bieán, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu?

1. Khoâng töï baûo veä ñöôïc thaân mình.
2. Khoâng baûo veä ñöôïc vôï con.
3. Khoâng baûo veä ñöôïc gia ñình quyeán thuoäc.
4. Do nghi ngôø sanh ra xaáu aùc.
5. Oan gia coù ñöôïc cô hoäi.
6. Caùc khoå vaây quanh.
Ñaõ coù ñieàu xaáu aùc naøy thì söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán seõ maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch.
Vui chôi côø baïc coù saùu ñieàu nguy bieán, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu?
1. Thaéng thì sanh oaùn.
2. Thua thì noåi noùng.
3. Baïn beø thì lo laéng.
4. Oan gia thì vui möøng. 5. Vaøo tuø nguïc öu phieàn. 6. Moïi ngöôøi ñeàu nghi ngôø. Ñaõ coù ñieàu xaáu aùc naøy thì söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán seõ maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch. Ham meâ ca nhaïc coù saùu ñieàu nguy bieán, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu? 1. Taâm trí thích muùa. 2. Taâm trí thích ca. 3. Taâm trí thích ñaøn. 4. Taâm trí thích aâm ñieäu. 5. Taâm trí thích troáng. 6. Taâm trí thích nhöõng vieäc nhö vaäy. Ñaõ coù ñieàu xaáu aùc naøy thì söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán seõ maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch. Baïn aùc coù saùu ñieàu nguy bieán caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu? 1. Taäp chuyeän say söa meâ muoäi. 2. Taäp theo vieäc hoân loaïn. 3. Taäp theo neûo buoâng lung. 4. Taäp thoùi quen ñeán quaùn röôïu. 5. Laøm quen vôùi keû tieåu nhaân. 6. Taäp quen vôùi lôøi noùi thoâ bæ. Ñaõ coù ñieàu xaáu aùc naøy söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán seõ maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch. Bieáng nhaùc coù saùu ñieàu nguy bieán caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø saùu? 1. AÂn no khoâng chòu laøm vieäc. 2. AÂn ñoùi khoâng chòu laøm vieäc. 3. Laïnh khoâng chòu laøm vieäc. 4. Noùng khoâng chòu laøm vieäc. 5. Saùng khoâng chòu laøm vieäc. 6. Toái khoâng chòu laøm vieäc. Ñaõ coù ñieàu xaáu aùc naøy roài thì söï nghieäp seõ tieâu tan, tieàn taøi chöa

255 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II ñeán seõ khoâng ñeán, ñaõ ñeán seõ maát heát, voán lieáng coù töø tröôùc cuõng hao saïch. Phaät noùi baøi tuïng veà yù nghóa treân:
Öa saéc, nhaïc, ca muùa
Ngaøy nguû ñeâm ñi chôi
Baïn aùc cuøng laøm aùc
Keû aáy toån haïi lôùn.
Côø baïc, röôïu roái loaïn
Theo ñuoåi vô cuûa ngöôøi
Xa hieàn gaàn keû ngu
Toån haïi nhö traêng khuyeát

Thaân töï kieâu töï ñaïi
Huûy dieät ñaïo Sa-moân
Taø kieán vaø keo kieät
Ñoù laø keû taø maïn.
Phaøm röôïu hao tieàn cuûa
Ít lôïi uoáng theâm khaùt
Beänh röôïu theâm nôï naàn
Thaân nguy loaïn mau choùng.
Hoaëc vì röôïu keát baïn
Hoaëc vì röôïu phaïm phaùp
Muoán ñöôïc lôïi, toát ñeïp
Vôùi röôïu phaûi lo chöøa.
Hoaëc ngaøy nhö giöõ giôùi
Toái laïi troäm taø haïnh
Cuõng taïi vì loø röôïu
Nhö vaäy chôù thaân gaàn.
Khoâng töï bieát aám laïnh
Nhö coû chaúng quyù thaân
Tinh taán tu söï nghieäp
Nhö theá lôïi maø haïi.
Neáu chòu ñöôïc aám laïnh
Nhö coû chaúng quyù thaân
Tinh taán tu söï nghieäp
Ñaõ an laïi coù ích.
Ñi xuoáng cuûa daàn tieâu
Ñi leân chöa töøng toån
Troïn theo Baäc Toân Quyù
Vì thieän neân ñöôïc thieän.
Laønh lôùn ñöôïc taïo neân
Thaønh thaät taäp haïnh laønh
Thaân thích ñeàu meán öa
Giöõ giôùi dieät ñieàu aùc.
Cho neân caàn phaûi taäp
Ñaõ laøm roài laïi laøm
Cuøng thaân thích ñi leân
Nhö ngoâi vua cao caû.
Laïi nöõa, naøy con oâng cö só, coù boán haïng ngöôøi gioáng nhö baïn nhöng khoâng phaûi laø baïn caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Hay choïn laáy nhöõng vaät laï.

2. Noùi lôøi nònh hoùt.
3. Vì muoán laøm ñeïp maët mình.
4. Chæ baøy nhöõng lôøi sai quaáy.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân:
Baïn nhaèm laáy vaät laï
Noùi ñeïp ñeå eâm tai
Gaëp nhau toaøn nònh hoùt
Lôøi taø caøng hieåm nguy.
Ñoù chaúng phaûi laø baïn
Ngöôøi trí khoâng keát thaân
Ñaõ bieát phaûi xa lìa
Nhö ra khoûi ñöôøng xaáu.
Baïn hay choïn laáy vaät laï, neân bieát coù boán vieäc. Nhöõng gì laø boán?
1. Tham choïn laáy vaät aáy.
2. Cho ít maø mong caàu nhieàu.
3. Vì sôï seät neân theo mình.
4. Vì ñieàu lôïi neân theo mình.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa aáy:
Ngöôøi choïn laáy vaät laï
Cho ít maø mong nhieàu
Vì sôï, lôïi neân theo
Laø baïn tham ñuùng nghóa.
Ñaáy chaúng phaûi laø baïn
257 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II
Ngöôøi trí khoâng keát thaân
Ñaõ bieát, neân xa lìa
Nhö ra khoûi ñöôøng xaáu.
Baïn noùi lôøi nònh hoùt, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Noùi ñôøi tö keû khaùc.
2. Giaáu ñôøi tö cuûa mình.
3. Ngoaøi maët giaû khen toát.
4. Quay löng thì baøi xích.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân:
Thích noùi ñôøi tö ngöôøi
Ñôøi tö mình thì giaáu
Ngoaøi maët giaû khen toát
Sau löng laïi noùi xaáu
Keû ñoù khoâng phaûi baïn
Ngöôøi trí khoâng keát thaân

Ñaõ bieát, phaûi traùnh xa
Nhö ra khoûi ñöôøng xaáu.
Baïn vì muoán laøm ñeïp maët mình, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Noùi vieäc dôû ñaõ qua cuûa ngöôøi khaùc.
2. AÂm thaàm tìm loãi ôû töông lai.
3. Cho maø khoâng thaät loøng.
4. Mong cho ngöôøi gaëp nguy hieåm.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa naøy:
Laøm ñieàu khoâng neân laøm
Baát lôïi neân noùi nònh
Cho nhöng khoâng thaät loøng
Mong ngöôøi nguy nhôø mình
Keû ñoù khoâng phaûi baïn
Ngöôøi trí khoâng keát thaân
Ñaõ bieát, phaûi traùnh xa
Nhö ra khoûi ñöôøng xaáu.
Baïn hay chæ baøy nhöõng ñieàu sai quaáy, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát.
Nhöõng gì laø boán?
1. Khuyeân ngöôøi saùt sanh.
2. Khuyeân ngöôøi troäm caép.
3. Khuyeân ngöôøi taø daâm.
4. Khuyeân ngöôøi doái laùo.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân:
Saùt sanh cuøng troäm caép
Doái traù vaø noùi laùo
Theo ñuoåi vôï cuûa ngöôøi
Khuyeân ngöôøi laøm nhö vaäy
Keû ñoù khoâng phaûi baïn
Ngöôøi trí khoâng keát thaân
Ñaõ bieát phaûi traùnh xa
Nhö ra khoûi ñöôøng xaáu.
Laïi nöõa, naøy con oâng cö só, coù boán loaïi baïn laø ngöôøi nhaân töø coù trí tueä, muoán laøm lôïi cho ngöôøi, caàn phaûi bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Cuøng khoå cuøng vui.
2. Cuøng laøm lôïi ích cho nhau.
3. Laøm höng thaïnh söï nghieäp cuûa mình.
4. Coù loøng nhaân töø thöông xoùt.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa naøy:

An nguy cuøng coù nhau
Chia seû caùc thieän lôïi
Doác vì söï nghieäp baïn
Thöông xoùt daãn ñöôøng chaùnh
Nhöõng ngöôøi baïn nhö vaäy
Keû trí ñeán hoïc hoûi
Haõy neân theo ngöôøi naøy
Lôïi ích, khoâng xaáu aùc.
Baïn cuøng khoå cuøng vui, neân laáy boán vieäc ñeå bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Cho nhöõng vaät baùu cuûa mình.
2. Cho taøi lôïi ñoái vôùi vôï con.
3. Cho nhöõng vaät cuûa nhaø mình.
4. Noùi lôøi trung thöïc, nhaãn nhòn.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân:
Cho baïn lôïi cuûa mình
259 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II
Coù taøi lôïi cuõng cho
Cho taøi saûn nhaø mình
Noùi trung thöïc nhaãn nhòn
Nhöõng loaïi baïn nhö theá
Keû trí ñeán thaân caän
Haõy neân theo ngöôøi naøy
Lôïi ích, khoâng xaáu aùc.
Baïn coù lôïi cuøng höôûng, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát. Nhöõng gì laø boán?
1. Khoâng noùi ñôøi rieâng keû khaùc.
2. Khoâng giaáu ñôøi tö cuûa mình.
3. Gaëp nhau noùi ñieàu thieän.
4. Baøi xích loái noùi hai chieàu.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa naøy:
Khoâng noùi ñôøi tö ngöôøi
Khoâng giaáu ñôøi tö mình
Gaëp nhau noùi ñieàu thieän
Baøi xích noùi hai chieàu
Nhöõng loaïi baïn nhö theá
Keû trí ñeán thaân caän
Haõy neân theo ngöôøi naøy
Lôïi ích, khoâng xaáu aùc.
Baïn laøm höng thaïnh söï nghieäp cuûa mình, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát.
Nhöõng gì laø boán?

1. Giuùp taøi lôïi cho söï nghieäp cuûa baïn.
2. Duøng söùc löïc trôï giuùp cho söï nghieäp cuûa baïn.
3. Baïn buoâng lung thì can ngaên.
4. Laáy ñieàu thieän ñeå khuyeân baïn.
Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân:
Ñem taøi lôïi cho baïn
Duøng söùc giuùp baïn an
Caét ñöùt söï buoâng lung
Nuoâi döôõng thieän chí baïn
Nhöõng loaïi baïn nhö theá
Keû trí ñeán thaân caän
Haõy neân theo ngöôøi naøy
Lôïi ích, khoâng xaáu aùc. Baïn coù loøng nhaân töø thöông xoùt, caàn laáy boán vieäc ñeå bieát. Nhöõng gì laø boán? 1. Daïy khuyeân kieân ñònh ñeå thaønh töïu ñöùc tin. 2. Daïy khuyeân kieân ñònh ñeå thaønh töïu giôùi. 3. Daïy khuyeân kieân ñònh ñeå thaønh töïu vaên. 4. Daïy khuyeân kieân ñònh ñeå thaønh töïu thí. Phaät noùi tuïng veà yù nghóa treân: Ñaïo tín, giôùi, vaên, thí Luoân ñem khuyeán hoùa ngöôøi Nhöõng loaïi baïn nhö theá Keû trí ñeán thaân caän Haõy neân theo ngöôøi naøy Lôïi ích, khoâng xaáu aùc. Laïi nöõa, naøy con oâng cö só, höôùng veà phöông Ñoâng thì cuõng nhö con höôùng veà cha meï. Do ñoù ngöôøi con phaûi laáy naêm vieäc ñeå cung kính, phuïng döôõng vaø an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi cha meï. Nhöõng gì laø naêm? 1. Nhôù nghó baùo ñaùp aân cha meï. 2. Phaûi lo thay theá gaùnh vaùc. 3. Phaûi bieát an uûi can ngaên. 4. Chæ mong ñöôïc cung caáp, nuoâi döôõøng cha meï. 5. Chæ laøm vui cho cha meï. Cha meï cuõng phaûi laáy naêm vieäc ñeå yeâu thöông con caùi. Nhöõng gì laø naêm? 1. Taïo cô nghieäp cho con. 2. Lo taøi lôïi cho con. 3. Lo döïng vôï gaû choàng cho con. 4. Daïy con hoïc theo kinh saùch ñaïo lyù. 5. Ñem cuûa caûi giao phoù cho con. Ñoù laø hai boån phaän caàn thieát neân laøm cuûa phöông Ñoâng, laø phaùp ñöôïc caùc baäc Thaùnh xöa cheá ra, laøm con phaûi hieáu thaûo, laøm cha meï phaûi töø aùi thöông yeâu, keû só tröôïng phu mong lôïi ích vaø phaùp thieän khoâng suy giaûm. Höôùng veà phöông Nam thì nhö ñeä töû höôùng veà thaày. Do ñoù ngöôøi

261 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II ñeä töû phaûi laáy naêm vieäc ñeå cung kính, phuïng döôõng vaø an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi thaày. Nhöõng gì laø naêm? 1. Phaûi heát loøng laéng nghe lôøi chæ daïy. 2. Phaûi ham thích söï hoïc. 3. Phaûi sieâng naêng haàu haï. 4. Ñöøng haønh ñoäng sai traùi. 5. Phaûi cuùng döôøng thaày. Thaày cuõng phaûi laáy naêm vieäc ñeå thöông yeâu giaùo duïc ñeä töû. Nhöõng gì laø naêm? 1. Daïy ñeä töû hoïc nhöõng ñieàu mình ñaõ hoïc. 2. Laáy ngheà hay truyeàn cho ñeä töû. 3. Khieán ñeä töû sieâng naêng hoïc haønh. 4. Daãn daét ñeä töû ñi theo con ñöôøng laønh. 5. Höôùng daãn cho ñeä töû quen bieát nhöõng baïn hieàn. Ñoù laø boån phaän caàn thieát neân laøm cuûa phöông Nam, laø phaùp ñöôïc caùc Thaùnh xöa cheá ñònh, laøm ñeä töû phaûi khieâm cung, laøm thaày phaûi laáy loøng nhaân töø ñeå daïy doã, keû só tröôïng phu mong ñöôïc lôïi ích vaø phaùp

laønh khoâng suy thoaùi. Höôùng veà phöông Taây thì nhö choàng ñoái vôùi vôi. Do ñoù choàng phaûi laáy naêm vieäc ñeå kính troïng, nuoâi döôõng vaø an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi vôi. Nhöõng gì laø naêm? 1. Heát loøng kính meán. 2. Khoâng coù yù giaän döõ. 3. Khoâng ngoaïi tình vôùi keû khaùc. 4. Caáp y phuïc, thöùc aên ñuùng luùc. 5. Cho nhöõng ñoà trang söùc baùu ñuùng thôøi. Vôi cuõng phaûi coù möôøi boán ñieàu ñeå thôø choàng. Nhöõng gì laø möôøi boán? 1. Kheùo laøm vieäc. 2. Kheùo taùc thaønh moïi söï vieäc. 3. Gìn giöõ taøi saûn choàng giao phoù. 4. Gaø gaùy phaûi lo daäy. 5. Toái thì ñi nguû. 6. Laøm vieäc phaûi hoïc hoûi. 7. Phaûi ñoùng cöûa haàu choàng.

8. Phaûi haàu thaêm söùc khoûe khi choàng ñi xa veà. 9. Noùi lôøi hoøa nhaõ. 10. Ngoân ngöõ eâm tai. 11. Giöôøng gheá phaûi ngay thaúng. 12. Ñoà aên uoáng phaûi tinh khieát. 13. Nhôù nghó veà boá thí. 14. Cung caáp nuoâi döôõng choàng. Ñoù laø hai boån phaän caàn thieát neân laøm cuûa phöông Taây, laø phaùp neân laøm cuûa vôï vaø choàng ñöôïc caùc Thaùnh xöa cheá ñònh, keû só tröôïng phu mong ñöôïc lôïi ích vaø phaùp thieän khoâng suy giaûm. Höôùng veà phöông Baéc thì nhö thaáy baïn thaân cuûa mình. Do ñoù phaûi laáy naêm vieäc ñeå kính troïng, nuoâi döôõng vaø an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi baèng höõu. Nhöõng gì laø naêm? 1. Chaùnh taâm kính troïng. 2. Khoâng coù yù giaän hôøn. 3. Tình caûm trung thöïc. 4. Luoân luoân phaân chia caùc moùn ngon. 5. Khoâng queân aân daøy. Baïn höõu cuõng phaûi laáy naêm vieäc ñeå ñoái laïi baïn cuûa mình. Nhöõng gì laø naêm? 1. Coù ñieàu sôï seät thì baûo veà nöông töïa vôùi mình. 2. Coù ngaïo maïn thì quôû traùch. 3. Coù vieäc rieâng thì che giaáu. 4. Cung caáp nuoâi döôõng theâm lôïi ích. 5. Noùi lôøi trung thöïc nhaãn nhòn. Ñoù laø hai boån phaän caàn laøm cuûa phöông Baéc, laø phaùp giao teá cuûa baïn beø, ñöôïc caùc Thaùnh xöa cheá ñònh, keû só tröôïng phu mong ñöôïc lôïi ích vaø phaùp thieän khoâng suy thoaùi. Höôùng xuoáng phöông Döôùi laø nhö ngöôøi chuû ñoái vôùi ngöôøi giuùp vieäc. Theo ñoù ngöôøi chuû phaûi laáy naêm vieäc ñeå kính troïng, nuoâi döôõng vaø an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi ngöôøi giuùp vieäc. Nhöõng gì laø naêm? 1. Tuøy theo söùc cuûa hoï ñeå sai baûo. 2. Cho côm aùo ñuùng thôøi. 3. Luoân luoân phaân chia moùn ngon ngoït.

263 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II 4. Luoân luoân khuyeân daïy moät caùch ñoàng ñeàu. 5. Coù beänh taät thì cho nghæ ngôi. Ngöôøi giuùp vieäc cuõng phaûi laáy möôøi ñieàu ñeå ñoái vôùi chuû. Nhöõng gì laø möôøi? 1. Laøm vieäc moät caùch kheùo leùo. 2. Hoaøn taát coâng vieäc moät caùch kheùo leùo. 3. Khi ñöôïc giao phoù phaûi suy xeùt caån thaän. 4. Phaûi thöùc khuya. 5. Phaûi daäy sôùm ñeå laøm vieäc. 6. Laøm vieäc phaûi hoïc hoûi. 7. Khi laøm vieäc phaûi gaéng söùc. 8. Nhaø chuû ngheøo khoâng ñöôïc khinh maïn. 9. Chuû gaëp caûnh thieáu ngheøo cuõng khoâng ñöôïc boû ñi. 10. Khi ra khoûi nhaø phaûi noùi: “Ngöôøi chuû nhaø toâi thoâng minh trí tueä”. Ñoù laø hai boån phaän neân laøm cuûa phöông Döôùi, laø phaùp ñöôïc caùc Thaùnh xöa cheá ñònh, ngöôøi chuû neân chaáp haønh, keû só tröôïng phu mong ñöôïc lôïi ích vaø phaùp thieän khoâng suy giaûm. Höôùng leân phöông Treân thì nhö ngöôøi taïi gia boá thí cho Sa-moân, Phaïm chí. Do ñoù cö só coù naêm ñieàu ñeå cung kính, phuïng döôõng, an uûi moät caùch chaân chaùnh ñoái vôùi Sa-moân,

Phaïm chí. Nhöõng gì laø naêm? 1. Môû cöûa chôø ñôïi. 2. Ñi ra ngheânh tieáp. 3. Thaêm hoûi vaø saép ñaët baøn gheá choã ngoài. 4. Baûo hoä, caát giöõ kinh phaùp. 5. Ñem ñoà aên trong saïch thanh tònh ñeå cuùng döôøng Sa-moân, Phaïm chí. Sa-moân, Phaïm chí cuõng phaûi laáy naêm ñieàu ñeå ñaùp laïi gia ñình thí chuû. Nhöõng gì laø naêm? 1. Khuyeân daïy ñeå hoï trôû thaønh ngöôøi chaùnh tín. 2. Khuyeân daïy ñeå hoï thaønh ngöôøi giôùi haïnh. 3. Khuyeân daïy ñeå hoï thaønh ngöôøi hieåu bieát roäng. 4. Khuyeân daïy ñeå hoï thaønh ngöôøi boá thí. 5. Khuyeân daïy ñeå hoï thaønh ngöôøi trí tueä. Ñoù laø hai boån phaän neân laøm cuûa phöông Treân, ñöôïc caùc Thaùnh

xöa cheá ñònh, laø phaùp maø cö só taïi gia vaø Phaïm chí Sa-moân neân thöïc haønh, keû só tröôïng phu mong ñöôïc lôïi ích vaø phaùp thieän khoâng suy giaûm.

Ñöùc Phaät noùi baøi tuïng veà caùc yù nghóa treân:

Phöông Ñoâng laø cha meï
Thaày daïy ôû phöông Nam
Phöông Taây laø vôï con
Baèng höõu ôû phöông Baéc
Ngöôøi haàu ôû phöông Döôùi
Sa-moân Phaïm chí Treân
Nhö vaäy neân ñaûnh leã
Cö só phaûi neân laøm.
Ngöôøi giaøu coù tieàn cuûa
Haõy nghó vì lôïi ngöôøi
Cuøng ngöôøi ñoàng taøi lôïi
Keû boá thí sanh thieân.
Ñöôïc lôïi cuøng ngöôøi höôûng
Nôi naøo cuõng an vui
Nghóa goàm thaâu theá gian
Laø gaàn goác an laïc.
Phaøm ban ôn cho ngöôøi
Nhö meï cho con mình
Ñieàu thieän giuùp thieân haï
Phöôùc aáy thaät haèng sa.
Treân ñöôïc nôi chuùng hoäi
Ñaït lôïi ích an vui
Ngöôøi thaønh töïu tín, giôùi
Lieàn coù ñöôïc danh thôm.
YÙ thöôøng khoâng bieáng nhaùc
Xaû boû haïnh keo kieät
Thu nhieáp tình baïn ngöôøi
AÅm thöïc cuøng chia xeû.

Qua laïi ñeå vieáng thaêm
Nhö vaäy tieáng vang löøng
Ai tu thaân caån thaän
ÔÛ nhaø vaãn laø Hieàn.
Nhaø chöùa haøng hoùa baùu
265 KINH CON TRAI CỦA THIỆN SANH - TRƯỜNG A HÀM II
Caàn laøm vieäc nghóa nhaân
Tröôùc hoïc laø toái thaéng
Sau ñoù lo laøm aên.
Neáu kieám ñöôïc cuûa caûi
Phaûi chia laøm boán phaàn
Moät phaàn cho y, thöïc
Hai ñeå caàu lôïi ích
Caét moät phaàn döï tröõ
Ñeå phoøng luùc khoán nguy
Laøm ruoäng, buoân, nuoâi traâu
Nuoâi deâ nöõa laø boán
Thöù naêm söûa nhaø cöûa
Saùu lo laäp gia ñình
Chöùa haøng hoùa nhö vaäy
Lôïi ích ngaøy caøng taêng
Tieàn tuï veà ngaøy ñeâm
Nhö nöôùc chaûy veà bieån
Cuûa caûi coù daàn daàn
Nhö ong laáy maät hoa.
Giaøu tieàn ngheøo boá thí
Xa gaàn ñeàu khoâng cho
Tham keo vaø nghieäp aùc
Coù cuûa khoâng giuùp baïn
Trong vieäc naøy phaûi hoïc
Khoâng cho, chôù ngaên ngöôøi.
Thöôøng xem ngöôøi caàn giuùp
Baïn toát nhö löûa höøng
ÔÛ trong thaân toäc aáy
Caû hai ñeàu toát ñeïp
Cuøng thaân chuùng an höôûng
Nhö cung trôøi Ñeá-thích.
Baáy giôø, con trai cuûa Thieän Sanh nghe Baäc Chuùng Höïu noùi xong, lieàn cuùi ñaàu laïy döôùi chaân Phaät, ñöùng daäy nhieãu ba voøng, vui möøng töï mình xin

quy y, theo Phaät thoï giôùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.